

अनेकांत एज्युकेशन सोसायटीचे,
तुळजाराम चतुरचंद महाविद्यालय,
बारामती

(कला विज्ञान व वाणिज्य)

स्वायत्त महाविद्यालय

एम.ए. (भाग – १)
विषय – मराठी

••• अभ्यासक्रम •••

शैक्षणिक वर्ष – जून २०१९ पासून

तुळजाराम चतुरचंद महाविद्यालय, बारामती

(स्वायत्त महाविद्यालय)

मराठी विभाग

विषय – ग्रामीण साहित्य

वर्ग – एम.ए.भाग – १

उद्दिष्ट्ये

- १) स्वातंत्र्योत्तर कालखंडातील ग्रामीण साहित्य व दलित साहित्य निर्मितीची पाश्वर्भूमी समजावून घेणे.
- २) साठोत्तरी मराठी साहित्यामध्ये जे विविध वाड.मयीन प्रवाह निर्माण झाले त्यांचे स्वरूप व कार्य यांचा आढावा घेणे.
- ३) ग्रामीण साहित्य आणि परिसर यांची कशा प्रकारे नाळ जोडली गेलेली आहे याचा ग्रामीण साहित्याच्या अनुषंगाने चिकित्सक अभ्यास करणे.
- ४) ग्रामीण साहित्य व दलित साहित्य स्वरूप व संकल्पना समजावून घेणे.
- ५) ग्रामीण साहित्य व दलित साहित्यातून व्यक्त होणा—या वेदनांचे व विद्रोहाचे स्वरूप समजावून घेणे.
- ६) दलित साहित्यात व्यक्त होणारा संताप, विद्रोह, दुःख, नकार ,वेदना यांचे स्वरूप तत्कालीन पाश्वर्भूमीवर समजावून घेणे.

(सत्र – १ ले)

ग्रामीण साहित्य

(४ श्रेयांक आणि

६० तासिका)

घटक – १ (१५ तासिका , ०१श्रेयांक)

- १) साठोत्तरी मराठी वाड.मयीन प्रवाहांचा परिचय
- २) ग्रामीण साहित्य स्वरूप आणि संकल्पना
- ३) ग्रामीण साहित्य निर्मितीच्या प्रेरणा व परंपरा

घटक – २ (१५ तासिका , ०१श्रेयांक)

- १) ग्रामीण परिसर व ग्रामीण साहित्य : संज्ञा स्पष्टीकरण
- २) ग्रामीण साहित्यातून घडणारे सामाजिक, सांस्कृतिक दर्शन
- ३) ग्रामीण साहित्याचे देशीपण व वेगळेपण

घटक – ३ (१५ तासिका , ०१श्रेयांक)

- १) ग्रामीण कादंबरीची वाटचाल
- २) ग्रामीण कथेची वाटचाल
- ३) साठोत्तरी ग्रामीण कथा आणि कादंबरी.

घटक – ४ (१५ तासिका , ०१श्रेयांक)

- १) ग्रामीण कवितेची वाटचाल
- २) ग्रामीण नाटक व इतर वाड.मय प्रकार यांची वाटचाल
- ३) साठोत्तरी ग्रामीण कविता व नाटक

संदर्भ ग्रंथ

- १) ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि समस्या— डॉ.आनंद यादव
- २) ग्रामीणता : साहित्य आणि वास्तव — डॉ. आनंद यादव
- ३) मराठी साहित्य, समाज आणि संस्कृती — डॉ. आनंद यादव
- ४) ग्रामीण साहित्य : एक चिंतन — डॉ.द.ता.भोसले
- ५) ग्रामीण कथा — डॉ. वासुदेव मुलाटे

- ६) ग्रामीण साहित्य प्रेरणा आणि प्रयोजन – डॉ.श्रीराम गुंदेकर
- ७) ग्रामीण साहित्य – डॉ.र.रं.बोराडे
- ८) मराठी कादंबरीतील प्रादेशिकता – डॉ.भास्कर शेळके
- ९) ग्रामसंस्कृती – डॉ. आनंद यादव
- १०) ग्रामीण कादंबरी – डॉ.रविंद्र ठाकूर
- ११) ग्रामीण साहित्याची चळवळ – डॉ.कीर्ती मुळीक
- १२) ग्रामीण साहित्य आणि वास्तव – संपा.डॉ.कृष्णा इंगोले
- १३) ग्रामीण प्रादेशिक कादंबरीतील बोलीभाषा – डॉ. सुनील खामगळ

**तुळजाराम चतुरचंद महाविद्यालय, बारामती
(स्वायत्त महाविद्यालय)**

**मराठी विभाग
विषय – दलित साहित्य
वर्ग – एम.ए.भाग – १
अभ्यासक्रम**

**दलित साहित्य
(सत्र – २ रे) (०४ श्रेयांक आणि ६०
तासिका)**

घटक – १ (१५ तासिका , ०१श्रेयांक)

- १) दलित साहित्य: स्वरूप व संकल्पना
- २) दलित साहित्य निर्मितीच्या प्रेरणा व परंपरा
- ३) बुध्द, फुले आणि डॉ.आंबेडकर यांच्या विचारधारेचा दलित साहित्यावरील प्रभाव

घटक – २ (१५ तासिका , ०१श्रेयांक)

- १) दलित साहित्य व दलित जाणीवा यांचा परस्पर संबंध
- २) दलित साहित्यातील दुःख, वेदना, नकार, विद्रोह यांचे स्वरूप समजावून घेणे.
- ३) दलित साहित्यातील वेगळेपण

घटक – ३ (१५ तासिका , ०१श्रेयांक)

- १) दलित साहित्यातील आत्मकथन व आत्मचरित्र यांचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये आणि वाटचाल
- २) दलित आत्मकथनाचे वेगळेपण
- ३) दलित कवितेचे स्वरूप व वेगळेपण

४) दलित कवितेची वाटचाल

घटक – ४ (१५ तासिका , ०१श्रेयांक)

१) दलित कथा, कादंबरी व नाटक : स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये

२) दलित कादंबरी : स्वरूप आणि समीक्षा

३) दलित नाटक व इतर साहित्य प्रकाराचे स्वरूप आणि संकल्पना

संदर्भ ग्रंथ

१) ग्रामीण दलित साहित्य चळवळ – डॉ.मधुकर मोकाशी

२) दलित साहित्य : वेदना आणि विद्रोह – डॉ. भालचंद्र फडके

३) दलित साहित्य : सिध्दांत आणि स्वरूप – यशवंत मनोहर

४) दलित साहित्यातील स्पंदने – गो.म.कुलकर्णी

५) दलित साहित्य : एक चिंतन – अर्जुन डांगळे

६) दलित साहित्य : एक कांती विज्ञान – बाबुराव बागुल

७) दलित साहित्य – वामन निंबाळकर

८) दलित साहित्य : स्वाद आणि शोध – यशवंत मनोहर

९) दलित साहित्य : दिशा आणि दिशांतर – दत्ता भगत

१०) दलित साहित्य : विचार आणि वैभव – डॉ. अनिल गजभिये

११) दलित नाटक, प्रेरणा आणि विकास – प्रा. शैलेश त्रिभुवन

१२) दलित साहित्याचे निराळेपण – डॉ.प्रभाकर मांडे

१३) दलित आत्मकथने डॉ.वासुदेव मुलाटे
